

Riktlinje för finansförvaltningen

Region Västmanland

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 SYFTE.....	4
2 BESKRIVNING/INLEDNING	4
2.1 BAKGRUND.....	4
2.2 ÖVERGRIPANDE MÅL	4
2.2.1 Avkastningsmål likviditetsförvaltning	4
2.2.2 Avkastningsmål kapitalförvaltning	4
2.2.3 Målsättning skuldförvaltning	4
2.2.4 Avkastningsmål donationsförvaltning	5
2.3 GILTIGHET OCH UPPDATERING.....	5
2.4 ANSVAR OCH BEFOGENHETER	5
2.5 RAPPORTERING	6
2.6 KONTROLL OCH GRANSKNING	6
2.7 AVVIKELSEHANTERING	6
2.8 SAMMANHÅLLEN FINANSFÖRVALTNING	6
3. FÖRUTSÄTTNINGAR	7
3.1 LEGALA FÖRUTSÄTTNINGAR.....	7
3.2 MOTPARTER	7
3.3 FÖRVARING AV VÄRDEPAPPER.....	7
3.4 FÖRVALTARE	7
3.5 TILLÅTNA TILLGÅNGSSLAG	7
3.6 TILLÅTNA VÄRDEPAPPER OCH INSTRUMENT	7
3.6.1 Räntebärande värdepapper.....	7
3.6.2 Aktier.....	7
3.6.3 Investeringsfonder	8
3.6.4 Alternativa investeringar	8
3.6.5 Strukturerade instrument	8
3.6.6 Derivatinstrument	8
3.7 RISK.....	8
3.7.1 Valutarisk	9
3.7.2 Kreditrisk	9
3.7.3 Ränterisk.....	9
3.7.4 Finansieringsrisk	9
3.7.5 Motpartsrisk.....	10
3.7.6 Likviditetsrisk.....	10
3.8 ÖVRIGT.....	10
3.9 HÅLLBARHET	10
3.10 DOKUMENTATION OCH GRANSKNING	10
4. LIKVIDITETSFÖRVALTNING.....	11
4.1 LIKVIDITETSPLANERING	11
4.2 PORTFÖLJSAMMANSÄTTNING	11
4.3 RAPPORTERING LIKVIDITETSFÖRVALTNING	11
5. KAPITALFÖRVALTNING	12
5.1 TILLGÅNGSALLOKERING OCH LIMITER	12
5.2 AKTIEPORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING	12
5.3 RÄNTEPORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING	12

5.3.1 Duration	12
5.3.2 Tillfällig omklassificering av strukturerade instrument	12
5.4 ALTERNATIVA PORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING	13
5.5 LIKVIDA MEDEL (KASSA)	13
5.6 FÖRVALTNINGSSTRUKTUR	13
5.7 REBALANSERING.....	13
5.8 UTVÄRDERING OCH RAPPORTERING.....	13
5.8.1 Val av jämförelseindex	14
6. SKULDFÖRVALTNING.....	15
6.1 UPPLÅNING - ALLMÄNT	15
6.2 FINANSIERINGSRISKEN	15
6.2.1 Kapitalbindning	15
6.2.2 Räntebindning	15
6.3 LEASING	16
6.4 RAPPORTERING	16
7. VALUTAHANTERING	17
7.1 ALLMÄNT.....	17
7.2 KURSSÄKRING, LIMITER	17
7.3 SÄKRING AV VALUTARISK	17

BILAGA 1: Ordlista/definitioner – I denna riktlinje återfinns understrukna ord. Dessa finns definierade i bilaga 1.

BILAGA 2: Förklaring/beskrivning av rating

BILAGA 3: Konventioner och överenskommelser

Kursiv text är text från policyn, beslutad av fullmäktige. Denna har vävts in i riktlinjen för att inblandade ska få en helhetsbild av regelverket.

1 SYFTE

Tillsammans med finanspolicyn beskriver detta dokument hur regionen ska agera i sin samlade finansförvaltning.

Ett väl definierat regelverk är ett styrinstrument och ett hjälpmedel för de personer, internt och externt, som arbetar med finansförvaltningen. Genom att ansvar, befogenheter, regler och risknivåer definieras och klarläggs, skapas förutsättningar för ett snabbt och korrekt beslutsfattande.

2 BESKRIVNING/INLEDNING

2.1 Bakgrund

Av Kommunallagen (11 kap. § 2) framgår att kommunerna och landstingen skall förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses. Fullmäktige ska meddela föreskrifter om medelsförvaltningen och särskilda föreskrifter om förvaltning av medel avsatta för pensionsförpliktelser.

Regionens finanspolicy beslutas av Regionfullmäktige. Som komplement till finanspolicyn lämnas mer detaljerade riktlinjer från Regionstyrelsen. Policyn (*kursiv stil*) har vävts in i riktlinjen för att underlätta för inblandade parter att få en samlad bild av regelverket.

Regionens finansförvaltning är i huvudsak uppdelad i fyra områden:

- Kortsiktig/medellång likviditetsförvaltning
- Långsiktig kapitalförvaltning, inklusive förvaltning av donationsmedel¹
- Skuldförvaltning, inklusive leasing
- Valutahantering

2.2 ÖVERGRIPANDE MÅL

Den övergripande målsättningen med finansförvaltningen är att vid varje tillfälle säkerställa betalningskapaciteten för regionen. Regionen har härutöver ett långsiktigt åtagande att möta framtida pensionsförpliktelser.

Inriktningen är att normalt avsätta medel motsvarande pensionsskuldens förändring, men en årlig bedömning skall göras och avsteg ska motiveras.

2.2.1 Avkastningsmål likviditetsförvaltning

Regionens likvida medel ska förvaltas på ett sådant sätt att en god betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen. Utöver detta gäller att medlen ska placeras så att en god avkastning erhålls samtidigt som säkerheten inte åsidosätts. Med god avkastning avses en avkastning som överstiger affärsbankernas inlåningsräntor.

2.2.2 Avkastningsmål kapitalförvaltning

Givet regionens åtagande att säkerställa framtida pensionsutbetalningar är avkastningsmålet 3 procent per år i reala termer, det vill säga justerat för inflation mätt som förändringen av konsumentprisindex. Detta avkastningsmål skall ses långsiktigt (rullande femårsperioder).

2.2.3 Målsättning skuldförvaltning

Upplåning ska ske till lägsta möjliga kostnad med beaktande av likviditetssituation, ränteläge samt planerad investeringstakt.

¹ Hur en stiftelses medel får placeras bestäms av villkoren i respektive stiftelses förordnande/föreskrifter. Denna riktlinje reglerar förvaltningen av stiftelser där villkor för förvaltningen inte finns uttryckta i förordnandet/föreskrifterna.

2.2.4 Avkastningsmål donationsförvaltning

För förvaltningen av donationsmedel är den övergripande målsättningen att uppnå en avkastning som möjliggör en årlig utdelning i enlighet med respektive stiftelses ändamål, samtidigt som stiftelsernas kapital inflationssäkras.

2.3 GILTIGHET OCH UPPDATERING

Denna riktlinje gäller från och med det datum då regionens finanspolicy är antagen i regionfullmäktige.

Riktlinjen ska löpande hållas uppdaterad med hänsyn till förändringar i finanspolicyn, aktuella förhållanden inom regionen samt till utvecklingen på de finansiella marknaderna. Riktlinjen ska omprövas minst årligen och uppdateras vid behov. Fastställande och ändringar i riktlinjen beslutas av regionstyrelsen. Efter fastställande ska riktlinjen distribueras till berörda parter.

2.4 ANSVAR OCH BEFOGENHETER

Ansvaret för finansverksamheten inom regionen fördelas mellan regionfullmäktige, regionstyrelsen, regiondirektör, ekonomidirektör och finanschef/finansfunktionen.

Regionfullmäktige (RF):

- ansvarar för att förvaltningen sker i enlighet med Kommunallagen 11 kap. 2 §
- fastställer och beslutar om förändringar i finanspolicyn
- beslutar om avsättningar till kapitalförvaltningsportföljen
- beslutar om uttag (inklusive beslut att inte återinvestera avkastning) ur kapitalförvaltningsportföljen
- fastställer årligen i samband med fastställande av regionens budget limit för nyupplåning och total ram för upplåning
- beslutar om ingående av borgen samt eventuell borgensavgift

Regionstyrelsen (RS):

- säkerställer, utvärderar och kontrollerar att finansförvaltningen sker enligt finanspolicyn
- ansvarar för regionens finansiella förvaltning och fastställer i arbetsordning, delegationsordning samt attestinstruktion (förteckning), rutin för intern kontroll, fördelning av ansvar, beslutanderätt och befogenheter mellan regionstyrelsen och tjänstemannaförvaltningen utöver det som anges i policyn
- ansvarar för utfärdande av riktlinjer inom ramen för finanspolicyn
- har ett övergripande ansvar för donationsmedelsförvaltningen
- beslutar om upplåning inom av RF beslutade ramar
- godkänner upprättande av publika låneprogram
- beslutar om nivå och villkor för krediter och kan även besluta om justering av bolags krediter under löpande år
- rapporterar finansförvaltningens status och utveckling i delårs- och årsrapportering till RF
- ansvarar för att policyn ses över årligen och uppdateras vid behov
- fattar beslut om åtgärd om räntebärande värdepapper nedgraderas under tillåten ratingnivå

Regiondirektören:

- har det övergripande ansvaret för tjänstemannaförvaltningen under regionstyrelsen

Ekonomidirektören:

- har ansvar att tillse att regionen har en väl fungerande finansfunktion gällande bemanning, organisation och rutiner
- har ansvar att minst årligen och vid behov ompröva denna riktlinje och vid behov föreslå lämpliga förändringar
- har ansvar att tillse att en kontrollfunktion med tillräckliga resurser och rutiner för kontroll och granskning finns avseende finansförvaltningen
- har ansvar för samverkan med andra regioner

Finanschef (finansfunktionen):

- har ansvar för det löpande arbetet i finansfunktionen och det operativa ansvaret för att finansförvaltningen sker i enlighet med fastställd finanspolicy, delegationsordning m.m.
- svarar för planering, uppföljning och rapportering samt utför i den löpande finansiella förvaltningen operativa åtgärder för att genomföra beslutade transaktioner. Besluten ska dokumenteras och anmälas till RS

- är kravställare på andra funktioner, projekt och processer som påverkar de finansiella flödena

Helägda bolag och verksamheter

- ansvarar för att den egna finansiella verksamheten hanteras inom ramen för finanspolicyn och denna riktlinje

Kontrollfunktion:

- sköter den dagliga granskningen, uppföljningen och avstämningen och rapporterar eventuella avvikelser enligt fastställda rutiner

2.5 RAPPORTERING

Rapportering och uppföljning av finansförvaltningen ska verifiera att placeringar och risker överensstämmer med finanspolicyn. Rapporteringen ska minst innehålla finansförvaltningens resultat, relevanta riskmått samt exponeringar. Vad som ska rapporteras framgår av respektive kapitel.

Rapportering till regionfullmäktige sker i delårsrapporter och i årsredovisningen. Rapportering till regionstyrelsen sker regelbundet under året.

Samtliga inblandade har att snarast rapportera avvikelser från finanspolicy och riktlinjer, eller andra händelser som inte är att betrakta som normala, till överordnad/uppdragsgivare.

Externa förvaltare ska fortlöpande förse regionen med avräkningsnotor avseende genomförda transaktioner samt regelbundet minst kvartalsvis rapportera utfallet av förvaltningen.

2.6 KONTROLL OCH GRANSKNING

Med kontroll avses kontroller av att det finns erforderliga system och rutiner för:

- instruktioner
- rapportering och uppföljning
- ansvarsfördelning i organisationen
- avstämning av tillgångar och skulder
- redovisning.

Varje internt affärsavslut dokumenteras i ett affärsbeslut som upprättas av den som genomför affären. Grunden för god kontroll uppnås genom en uppdelning mellan den som gör affärsavslut och den som är mottagare av och kontrollerar avräkningsnotor från affärsmotparter. Utsedda ersättare för ordinarie personal ska finnas.

2.7 AVVIKELSEHANTERING

Tydliga rutiner för avvikelshantering ska finnas. Om fastställda regler/gränser i policy/riktlinjer överskrids ska regionstyrelsen informeras om detta och besluta om eventuella åtgärder.

2.8 SAMMANHÅLLEN FINANSFÖRVALTNING

Finanspolicyn omfattar även regionens helägda bolag. Regionen ska tillämpa en sammanhållen finansförvaltning. Detta innebär att verksamheter och helägda bolag ska knytas till regionens koncernkontosystem. Majoritetsägda bolag kan knytas till koncernkontosystemet.

För bolag finns möjlighet till kredit kopplad till koncernkontot. Om bolag lånar externt ska detta ske med borgen från regionen.

3. FÖRUTSÄTTNINGAR

Detta kapitel beskriver generellt vilka förutsättningar och begränsningar som reglerar kapitalförvaltningen och i tillämpliga delar likviditetsförvaltningen och skuldförvaltningen. Utöver vad som beskrivs i detta kapitel regleras förvaltningen av riktlinjer i kapitlen 4–6.

3.1 LEGALA FÖRUTSÄTTNINGAR

Regionens kapital måste förvaltas i enlighet med kapitel 11, 2§ Kommunallagen, "Kommunerna och landstingen ska förvalta sina medel på ett sådant sätt att krav på god avkastning och betryggande säkerhet kan tillgodoses."

Övriga lagar som styr förvaltningen är främst lag om värdepappersmarknaden, lag om investeringsfonder och stiftelselagen.

3.2 MOTPARTER

Köp och försäljningar av värdepapper och valutor ska göras via etablerade finansiella institutioner.

Godkända motparter är:

- a) svensk bank, värdepappersinstitut eller annat finansiellt institut som har Finansinspektionens tillstånd att bedriva handel med finansiella instrument eller valutor
- b) utländska institutioner som har tillstånd liknande det som anges i punkt a) och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ i respektive land.

Kontrakt avseende OTC-derivat får endast ingås med motpart som har en långfristig rating om minst A (+/flat/-) enligt Standard & Poor's eller A (1/2/3) enligt Moody's. För ytterligare beskrivning av rating – se bilaga 2.

Transaktioner bör ske enligt principen betalning mot leverans.

3.3 FÖRVARING AV VÄRDEPAPPER

Regionens tillgångar ska förvaras hos:

- a) svensk bank eller institut som har Finansinspektionens tillstånd att ta emot värdepapper för förvaring eller hos
- b) utländsk bank eller institut som har tillstånd liknande det som anges i punkt a) och som står under tillsyn av myndighet eller annat behörigt organ i respektive land.

3.4 FÖRVALTARE

Kapitalförvaltningen ska i huvudsak ske via externa förvaltare och företrädesvis via investeringsfonder. Det är den interna finansförvaltningen som ansvarar för valet av investeringsfonder och placering får ske enligt kraven i punkt 3.6.3 nedan.

3.5 TILLÅTNA TILLGÅNGSSLAG

Räntebärande värdepapper samt likvida medel är tillåtna inom samtliga portföljer. Aktier och alternativa investeringar är endast tillåtna inom kapitalförvaltningsportföljen och i donationsmedelsförvaltningen.

3.6 TILLÅTNA VÄRDEPAPPER OCH INSTRUMENT

3.6.1 Räntebärande värdepapper

Regionens ränteportfölj ska placeras i enlighet med Tabell 1 i avsnitt 3.7.2 Kreditrisk, samt 5.3 ränteportföljens sammansättning. Direktägande av räntebärande värdepapper är tillåtet.

3.6.2 Aktier

Direkt ägande är endast tillåtet avseende aktier i länder ingående i MSCI World.

3.6.3 Investeringsfonder

Vid placering i investeringsfonder ska fondens placeringsinriktning i allt väsentligt överensstämma med bestämmelserna i finanspolicyn. Placering får ske i investeringsfonder som har Finansinspektionens, eller motsvarande utländsk myndighets, tillstånd.

3.6.4. Alternativa investeringar

Medel får placeras i alternativa investeringar som uppfyller kraven i avsnitt 5.4. Alternativa investeringar kan utgöras av bland annat fastigheter, hedgefonder, private equity, infrastruktur och råvaror.

3.6.5 Strukturerade instrument

Som alternativ till direkt investering i enskilda värdepapper eller investeringsfonder kan investering göras i s.k. strukturerade instrument. Vid köp av strukturerade instrument, såsom Indexcertifikat, aktieindexobligationer eller liknande, ska emittenten ha låg kreditrisk, se Tabell 1 i avsnitt 3.7.2 Kreditrisk. Investering i aktieindexobligationer inom kapitalförvaltningsportföljen och donationsmedelsförvaltningen får maximalt ske till 10 % överkurs. För att kreditrisknivån ska gälla utesluts SPVs som emittenter. Vid placering i strukturerade instrument/fonder ska portföljens limiter om tillgångsslagens andelar beaktas enligt avsnitt 5.1 tillgångsallokering och limiter. Exempelvis anses en aktieindexobligation tillhöra aktieportföljen. Möjlighet finns att tillfälligt omklassificera strukturerade instrument till annat tillgångsslag, se vidare avsnitt 5.3.2.

3.6.6 Derivatinstrument

Derivatinstrument kan användas för att minska risken i portföljen genom att t.ex. valutasäkra eller kurssäkra en direktplacering i en underliggande tillgång. Derivatinstrument får även förekomma inom tillgångsslaget alternativa investeringar, då inom ramen för en förvaltningsstrategi hos externa förvaltare. Derivatinstrument kan också användas för att styra räntebindningstiden i skuldportföljen.

Med derivatinstrument avses alla typer av swappar, terminer och optioner.

Godkända derivatinstrument är:

- Valutaterminer
- Valutaswappar
- Räteterminer och forward rate agreements (FRA)
- Caps och floors (räntetak och räntegolv)
- Ränteswappar
- Ränteooptioner
- Kombinationer av ovanstående

Positioner i derivatinstrumenten får inte vara av sådan art, att gällande limiter efter köp, försäljning, lösen eller motsvarande under- eller överskrider. Underliggande tillgång- eller skuldportfölj ska vid varje tillfälle vara större än säkringens omfattning.

Vid investering i investeringsfond gäller fondens bestämmelser för derivathantering. Utgångspunkten ska dock vara att de i allt väsentligt överensstämmer med de regler kring derivatinstrument som finns i finanspolicyn och denna riktlinje.

För att valutasäkra tillgångar eller skulder får valutaderivat användas enligt vad som anges i kapitel 7. Valutahantering

3.7 RISK

Regionens finansförvaltning ska präglas av ett lågt risktagande.

Risker ska i möjligaste mån begränsas genom att regionen använder sig av diversifiering. Diversifiering innebär att riskerna sprids genom att värdepappersportföljen innehåller ett flertal tillgångsslag, låntagare och löptider.

För att minska riskerna i finansförvaltningen gäller begränsningarna i detta kapitel. Respektive portföljs risk regleras härutöver praktiskt genom begränsningar i kapitlen 4–6.

3.7.1 Valutarisk

Ingen valutarisk ska förekomma inom den räntebärande delen av kapitalförvaltningsportföljen, ej heller inom likviditets- och skuldförvaltningen. Det innebär att finansiella transaktioner i utländsk valuta inom dessa portföljer/delportföljer ska terminssäkras eller swappas till svenska kronor.

I kapitalförvaltningens utländska aktiedel samt tillgångsslaget alternativa placeringar är valutarisker tillåtet.

För hantering av övrig valutarisk, se bestämmelser i kapitel 7.

3.7.2 Kreditrisk

Kreditrisk är risken för förluster på garantier och lån, det vill säga risken att låntagaren går i konkurs eller inte kan återbetala lånet till långivaren. *Ränteplaceringar skall ske i värdepapper med låg kredit/förlustrisk (s.k. "investment grade" på ratingskalan - kreditbetyg AAA till BBB-, för beskrivning av rating – se bilaga 2). Vidare ska en tillfredsställande diversifiering finnas avseende låntagare och löptider.* För att minska risken att låntagaren inte fullgör sina betalningsförpliktelser ska nedanstående begränsningar gälla vid placering i räntebärande värdepapper samt strukturerade instrument. Tabellerna visar lägsta godkända rating. Procentsatserna i tabellen avser andel av totala räntebärande placeringar (inkl. strukturerade instrument och eventuella räntebärande värdepapper/kreditrisk inom den alternativa portföljen).

Emittent-kategori	Emittent / värdepapper	Andel per emittentkategori, %		Max andel per emittent, % 1)	Max löptid (år) För enskilt vp
		min	max		
1	Av europeiska stater emitterade eller garanterade värdepapper med rating AAA	0	100	50 2)	20 3)
2	Av svenska kommuner och landsting/regioner emitterade eller garanterade värdepapper	0	50	10	20
3	Kommuninvest	0	50	50	20
	Övriga värdepapper med lägsta rating 4)				
4	Lägst AAA-/Aaa	0	80	25	15
5	Lägst AA-/Aa3	0	50	10	15
6	Lägst A-/A3	0	15	5	10
7	Lägst BBB-/Baa3	0	5	2	5
	Räntefonder	Andel per emittentkategori, %		Max andel per fond % 1)	
		min	max		
8	Likvida, väldiversifierade räntefonder med lägst genomsnittligt kreditbetyg BBB+	0	100 5)	30	-

1) Andel av totala räntebärande placeringar

2) 100 % för svenska staten

3) Obegränsat för svenska staten

4) Rating enligt Standard & Poor's eller Moody's. Värdepappret ska vara åsatt lägst angiven rating av minst ett av dessa företag. Motsvarande kreditrating utfärdad av annan aktör godkänns för svenska börsnoterade företag, bolag ägda av svenska staten, kommuner eller regioner.

5) För företagsobligationsfonder gäller max 50 %

Tabell 1 – Rating enligt Standard & Poor's alternativt Moody's.

I finansförvaltningen ingår att bevaka de olika innehavens rating och eventuell förändring av denna.

3.7.3 Ränterisk

I normalfallet, och framförallt inom likviditets- och skuldförvaltningen, väljs löptid på placeringarna/räntebindningarna med hänsyn tagen till placeringshorisonten/lånebehovet. Ränterisker hanteras genom begränsningarna angivna i kapitlen 4–6.

3.7.4 Finansieringsrisk

Finansieringsrisken i portföljen är större om betydande belopp ska lånas upp vid ett enda tillfälle i jämförelse med om mindre lånebelopp förfaller över en längre tidsperiod, låneportföljens förfallotider ska därför spridas jämnt över tiden.

3.7.5 Motpartsrisk

Risken att motpart, t ex fondkommissionär, inte fullföljer erhållna uppdrag på avsett sätt. För att begränsa denna risk gäller regler enligt avsnitt 3.2–3.4.

3.7.6 Likviditetsrisk

Denna risk begränsas genom likviditetsplanering och genom att placeringsformer/värdepapper som vid var tidpunkt kan disponeras/säljas i första hand används. Även tillgång till korta krediter/kreditlöften minskar likviditetsrisken.

Regionens betalningsberedskap definierat som medel på bankkonto, ej utnyttjad checkkredit, bekräftade ej utnyttjade kreditlöften eller likvida tillgångar inkl. räntebärande tillgångar som kan omsättas inom fem dagar ska vid varje tillfälle uppgå till minst en månads betalningar. I klartext innebär detta att regionen ska ha likvida medel eller tillgång till outnyttjad avtalad checkräkningskredit och lånelöften som gör att man klarar av att göra sina utbetalningar en månad framåt i tiden om inga nya medel tillförs.

För att begränsa likviditetsrisken i kapitalförvaltningen ska investeringar ske enligt 3.5 tillåtna tillgångsslag och 3.6 tillåtna värdepapper och instrument.

3.8 ÖVRIGT

Värdepapperslån och belåning av tillgångar är endast tillåtet inom ramen för förvaltningsstrategi hos extern förvaltare inom tillgångsslaget alternativa placeringar.

3.9 HÅLLBARHET

Regionen strävar efter att vara en ansvarsfull investerare. Detta innebär att placeringar ska bedömas efter en analys av såväl hållbarhet och etik som de finansiella aspekterna. I linje med ambitionen att verka som en ansvarsfull investerare uppmuntrar regionen investeringar som är förenade med Agenda 2030 och FN:s globala mål för hållbar utveckling.

Ambitionen ska vara att investering inte tillåts i företag som uppenbart bryter mot kraven i de internationella konventioner som Sverige har undertecknat. De konventioner som bland annat avses anges i bilaga 3.

Regionen ska undvika placeringar i företag/företagsgrupper där en del av omsättningen kommer från produktion av tobak, alkoholvaror, pornografi, kontroversiella vapen eller fossila bränslen.

Hållbarhetskriterierna tillämpas oavsett om kapitalförvaltningen sker i egen regi eller via externa förvaltare.

Om det kommer till regionens kännedom att ett företag bryter mot dessa hållbarhetskriterier skall en utvärdering av placeringens lämplighet göras. Baserat på tillgänglig information ska en helhetsbedömning göras av investeringens lämplighet, varvid bl.a. beaktas olika åtgärder företaget har vidtagit för att rätta till missförhållandena och företagets agerande i etiska och miljömässiga frågor i övrigt.

Uppföljning av hur reglerna gällande hållbarhet efterföljs ingår i den årliga uppföljningen av förvaltningen.

3.10 Dokumentation och granskning

Innan placering görs krävs en noggrann gransknings- och urvalsprocess. Denna process ska dokumenteras skriftligt och användas som beslutsunderlag.

4. LIKVIDITETSFÖRVALTNING

Regionens betalningsberedskap är beroende av tillgången på likvida medel, dvs. sådana tillgångar som snabbt kan nyttjas för utbetalningar. Syftet med att hålla en likviditetsförvaltning är således att alltid tillse att sådana tillgångar finns tillgängliga. *Detta kapitel beskriver hur regionen ska agera i sin likviditetsförvaltning för att säkerställa att fullgod betalningsberedskap upprätthålls vid alla tillfällen.*

4.1 LIKVIDITETSPLANERING

Regionens likviditetsplanering ska ligga till grund för bedömningen av betalningsberedskapen på kort respektive lång sikt samt utgöra underlag för beslut om placering av likvida medel, överföringar till och från kapitalförvaltningsportföljen och behov av upplåning.

Likviditetsplaneringen ska upprättas så detaljerat att en god betalningsberedskap och likviditetshantering säkerställs.

Den långsiktiga likviditetsplaneringen ska uppdateras varje år och omfatta samma tidsperiod som flerårsplaner.

4.2 PORTFÖLSAMMANSÄTTNING

Löptider på placeringarna ska anpassas efter likviditetsflödet i upprättade prognoser, möjligheter att snabbt avveckla placeringar i marknaden samt förväntningar om ränteutvecklingen.

Likviditetsrisken ska begränsas genom likviditetsplanering och genom att i första hand använda placeringsformer/värdepapper som omsätts i tillräcklig omfattning och därmed vid var tidpunkt kan disponeras/säljas. Bankinlåning som är bunden för en viss tidsperiod får inte överstiga 1 år. Även tillgång till korta krediter/kreditlöften minskar likviditetsrisken.

Placeringar får ske genom bankinlåning, i räntebärande värdepapper samt ränte- och obligationsfonder med hög säkerhet. För samtliga placeringar gäller att placering är tillåtet i enlighet med vad som anges i avsnitt 3.7.2 Kreditrisk. Placering i derivatinstrument, aktier och alternativa tillgångar är inte tillåtet vid förvaltning av regionens likviditet.

4.3 RAPPORTERING LIKVIDITETSFÖRVALTNING

Rapportering och uppföljning av likviditetsförvaltningen ska verifiera att placeringar och risker överensstämmer med finanspolicyn. Detta innebär att rapportering minst ska innefatta:

- redogörelse över regionens finansiella ställning
- avkastning kontra fastställt mål
- information om fördelning av placeringar på olika placeringsalternativ
- vilka typer av värdepapper och emittenter som placerats i
- emittenternas rating
- portföljens genomsnittliga duration (löptid till förfallodatum).

5. KAPITALFÖRVALTNING

Detta avsnitt beskriver hur regionen ska agera för att utifrån sina förutsättningar uppnå sitt åtagande om att säkerställa framtida pensionsutbetalningar, dvs. den övergripande målsättningen. Bestämmelserna fungerar även som en vägledning för förvaltningen av donationsmedel, som regionstyrelsen ansvarar för.

En portfölj är en samling värdepapper med olika egenskaper vad gäller avkastning och risk. En effektivt sammansatt portfölj skapar lägre risk än de enskilda tillgångarna var för sig. Nedan redogörs bland annat för hur portföljerna ska vara sammansatta.

5.1 TILLGÅNGSALLOKERING OCH LIMITER

Tillgångsallokeringen uttrycks som en normalportfölj vilken speglar regionens strategi i förvaltningen. Detta motsvarar den portföljsammansättning som bedöms krävas för att den förväntade avkastningen ska motsvara avkastningsmålet, real genomsnittlig avkastning om tre procent per år över rullande femårsperioder. Övergripande fördelning mellan tillgångsslagen fastslås i policyn och framgår av tabellen nedan.

Tillgångsallokeringen ska baseras på tillgångarnas marknadsvärden. Avvikelser från normalfördelningen kommer från tid till annan att förekomma på grund av att de olika tillgångarnas marknadsvärde förändras, eller för att ett aktivt beslut tagits. Regler för detta framgår av avsnittet 5.7 rebalansering längre fram i detta dokument.

Limiterna för tillgångsslagen anger hur stor del av portföljens totala marknadsvärde som maximalt får/minimalt måste utgöras av respektive tillgångsslag.

TILLGÅNGSSLAG	ALLOKERING, %		
	Min	Normal	Max
Svenska aktier	5	15	25
Utländska aktier	10	35	45
Aktier, totalt	15	50	70
Nominella räntebärande värdepapper			
Reala räntebärande värdepapper			
Räntebärande värdepapper, totalt	25	35	70
Alternativa investeringar	0	15	25
Kassa*	0	0	10

Tabell 2 – strategisk tillgångsallokering (enligt finanspolicyn)

*Medel för att tillgodose donationsstiftelsernas behov av att betala leverantörsskulder eller ge utdelning är undantaget den strategiska tillgångsallokeringen.

5.2 AKTIEPORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING

Innehav i ett enskilt företag vid direkt ägande får maximalt utgöra 5 procent av regionens aktieportfölj. Den branschmässiga spridningen skall vara bred. För den utländska aktieförvaltningen skall även en bred geografisk spridning av innehaven finnas. Rådande sammansättning av världsmarknadsindex fungerar som vägledning vid portföljens sammansättning.

5.3 RÄNTEPORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING

Ingen valutarisk får förekomma i ränteportföljen. Eventuella räntebärande värdepapper noterade i annan valuta ska valutasäkras till SEK.

Den räntebärande portföljen kan utgöras av såväl nominella som reala räntebärande värdepapper

5.3.1 Duration

Den genomsnittliga durationen i den nominella respektive reala delen av ränteportföljen ska motsvara durationen för respektive ränteportföljs jämförelseindex +/- 3,0 år.

5.3.2 Tillfällig omklassificering av strukturerade instrument

I det fall ett strukturerat instrument i praktiken endast består av en obligation kan avsteg från klassificering enligt tillgångsslag tillåtas. Sådant fall kan vara då marknadsutvecklingen för

underliggande tillgång minskat i värde så att det strukturerade instrumentet i praktiken endast består av en obligation. Detta avsteg får endast göras förutsatt att återklassificering till korrekt tillgångsslag sker vid återhämtning av underliggande tillgång.

5.4 ALTERNATIVA PORTFÖLJENS SAMMANSÄTTNING

Genom att investera i alternativa investeringar med förväntad låg korrelation till aktier och räntor kan den totala portföljrisken reduceras. Den alternativa portföljen skall spridas över flera innehav/investeringsobjekt. Investeringarna ska i allt väsentligt leva upp till bestämmelserna i denna policy. Andelen private equity begränsas till maximalt 5 % av totalportföljen.

5.5 LIKVIDA MEDEL (KASSA)

Totalportföljen ska normalt vara fullinvesterad. I samband med större flöden inom portföljen kan dock viss likviditet förekomma. Likviditet kan under en övergångsperiod lånas ut till regionen via internlån enligt särskild rutin.

5.6 FÖRVALTNINGSSTRUKTUR

Portföljen ska förvaltas utifrån regionens uppställda mål samtidigt som en kostnadseffektiv lösning eftersträvas. Portföljen ska även utformas så att risker som inte förväntas ge bidrag till avkastningen ej förekommer.

Aktiva förvaltare får anlitas i syfte att uppnå bättre riskjusterad avkastning än jämförelseindex.

Strategisk allokering mellan tillgångsslagen ska ej överlåtas till förvaltare.

5.7 REBALANSERING

Rebalansering innebär att en delportföljs andel av den totala portföljen förändras i riktning mot den långsiktigt valda normalpositionen för detta tillgångsslag (normalvikt), se tabell 2.

Rebalanseringen kan innebära att delportföljens andel återgår till den långsiktigt valda normalpositionen eller att man minskar avvikelsen mellan nuvarande andel och normalpositionens andel.

Enskild förvaltare kan ha ett taktiskt allokeringsmandat för delar av portföljen, men finansfunktionen har allokeringsansvaret för totalportföljen och ska kontinuerligt bevaka så att de ingående tillgångsslagen inte under- eller överskrider uppsatta limiter. Totalportföljens allokering ska normalt skötas passivt. Det innebär att omviktning ska ske när en limit för något tillgångsslag över- eller underskrids (se tabell 2). Portföljen kan, men måste inte, rebalanseras till normalvikter.

5.8 UTVÄRDERING OCH RAPPORTERING

Nivån på avkastningen bedöms i det långa strategiska perspektivet mot avkastningsmålet. I det kortsiktiga operativa perspektivet är relevanta jämförelseindex som korrekt speglar respektive delmarknad viktigare. Uppnådd avkastning måste också ställas i relation till tagen risk, för att kunna bedöma hur effektiv förvaltningen har varit.

Förvaltare ansvarar för att rapport om placeringarnas fördelning och resultat sänds till regionen så snart som möjligt efter varje månadsskifte. Finansfunktionen ansvarar för att rapport om totalportföljens fördelning och utveckling sammanställs. Rapporteringen ska minst innehålla en förteckning över innehav, tillgångsfördelning, marknadsvärde, anskaffningsvärde, avkastning relativt index och målsättning, relevanta riskmått, duration, eventuell omklassificering av strukturerade instrument och eventuella avvikelser från finanspolicyn. Redovisning av kapitalförvaltningens resultat till regionfullmäktige ska minst ske i samband med årsredovisningen och i samband med ordinarie delårsrapportering. I samband med årsredovisningen ska också efterlevnaden av finanspolicyn rapporteras till regionfullmäktige.

Finansfunktionen rapporterar det finansiella utfallet avseende stiftelseförvaltningen till regionstyrelsen i samband med presentation av årsredovisningen. Rapportering ska också ske om avvikelser från finanspolicyn inträffat.

5.8.1 Val av jämförelseindex

Förvaltningens effektivitet är en bedömning av förvaltarnas prestationer jämfört med tillgångsslagets genomsnittliga avkastning, ett så kallat jämförelseindex. Jämförelseindex beräknas exklusive transaktionskostnader.

Primärt ska breda, välkända jämförelseindex från etablerade indexleverantörer användas vid jämförelse av portföljens utveckling. De jämförelseindex som används vid utvärdering av förvaltningen ska i rimlig omfattning täcka de marknader de representerar.

De jämförelseindex som används för aktieportföljen ska i samtliga fall beräknas inklusive återinvesteringar av utdelningar, såvida inte regionfullmäktige tagit beslut om att inte återinvestera avkastningen. I de fall då delar av aktieportföljen är kapitalgaranterad kan om så önskas en kompletterande riskjämförelse utföras, då aktieportföljen kommer vara av lägre risk än valt jämförelseindex. Vid val av jämförelseindex för ränteportföljen ska hänsyn tas till att en del av portföljen kan utgöras av reala värdepapper.

För utvärdering av alternativa placeringar ska huvudregeln vara att jämförelseindex i rimlig grad ska motsvara underliggande tillgång. I de fall då ett sådant jämförelseindex inte är relevant kan jämförelseindex utgöras av exempelvis riskfri ränta.

6. SKULDFÖRVALTNING

Detta avsnitt beskriver hur regionens upplåning ska ske.

6.1 UPPLÅNING - ALLMÄNT

Upplåning ska ske till lägsta möjliga kostnad med beaktande av likviditetssituation, ränteläge samt planerad investeringstakt. Upplåning ska ske till betryggande säkerhet och upplåning i spekulativt syfte är inte tillåtet. Med spekulation avses transaktioner där utfallet av affären är osäkert, exempelvis att finansiera en långfristig placering med kortfristig upplåning.

Extern finansiering av stora projekt eller investeringar skall ske med god framförhållning och vid behov med kreditlöften.

Derivatinstrument får användas i syfte att begränsa genomslagshastigheten som rörelser på räntemarknaden har på resultatet, förlänga eller förkorta räntebindningstiden i portföljen. Ett exempel på derivatinstrument är en ränteswap som byter rörlig ränta mot fast ränta, övriga tillåtna instrument anges under 3.6.6. Vid utnyttjande av derivatinstrument gäller 3.2 motparter.

För att minska risken att resultatet påverkas till följd av marknadsvärdesförändringar på säkringsinstrumenten så ska de instrument som används för skuldförvaltningen vid ingång uppfylla kraven för säkringsredovisning. Som en del i ränteriskhantering ingår att säkringsinstrumenten kan ersättas eller överflyttas till andra säkringsinstrument med syfte att åstadkomma en jämn och stabil räntekostnad över tiden.

6.2 FINANSIERINGSRISKEN

Med finansieringsrisk avses risken att regionen eller dess bolag inte kan refinansiera sina lån när så önskas eller kan ta upp ny finansiering på marknaden när behov uppstår alternativt att finansieringen endast kan ske till ofördelaktiga villkor.

6.2.1 Kapitalbindning

För att begränsa finansieringsrisken ska förfallen på låneavtalen spridas ut jämnt över åren. Andelen lån som förfaller till omförhandling inom kommande 12 månader begränsas till 40 % av den totala upplåningen. En större andel låneförfall under en 12 månaders period är tillåtet om låneportföljen understiger 1 miljard kronor och/eller lånebehov inte längre förväntas föreligga.

Den genomsnittliga kapitalbindningstiden ska inte understiga 2 år. Avvikelser från detta är tillåtet när låneportföljen understiger 1 miljard kronor och/eller lånebehov inte längre förväntas föreligga.

För att minska finansieringsrisken skall kapitalbindningen i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Kapitalbindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	Längre än 5 år
Maximalt	40 %	30 %	30 %	30 %	30 %	30 %
Minimalt	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

6.2.2 Räntebindning

För att begränsa ränterisken ska ränteförfallen på låneavtalen spridas ut jämnt över åren. Andelen ränteförfall inom kommande 12 månader begränsas till 60 % av den totala upplåningen. En större andel ränteförfall under en 12 månaders period är tillåtet om låneportföljen understiger 1 miljard kronor och/eller lånebehov inte längre förväntas föreligga.

Den genomsnittliga räntebindningstiden ska ligga mellan 2-5 år. Avvikelser från detta är tillåtet om låneportföljen understiger 1 miljard kronor och/eller lånebehov inte längre förväntas föreligga.

För att begränsa ränterisken skall räntebindningstiden i låneportföljen spridas över tid enligt nedanstående normportfölj.

Räntebindning	< 1 år	1-2 år	2-3 år	3-4 år	4-5 år	Längre än 5 år
Maximalt	60 %	25 %	25 %	25 %	25 %	25 %
Minimalt	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %	0 %

6.3 LEASING

Med leasing avses alla avtal om hyra av lös egendom. I ett leasingavtal finns två parter, leasegivaren som finansierar egendomen, och leasetagaren som hyr egendomen. I ett leasingavtal ska det finnas ett rimligt restvärde på egendomen vid avtalstidens slut.

Generellt gäller att stor restriktivitet ska råda beträffande leasing inom regionen eftersom finansiering i de flesta fall kan erhållas förmånligare på annat sätt.

6.4 RAPPORTERING

Rapportering avseende skuldförvaltningens utfall sker i samma form och med samma intervall som för likviditetsförvaltningen. Rapporten ska innehålla uppgifter om skuldportföljens:

- sammansättning avseende volym och räntebas
- förändring av sammansättning enligt ovan sedan föregående rapport
- genomsnittlig räntesats
- genomsnittliga kapital- och räntebindningstid
- omfattningen av derivat
- kreditgivare
- räntekänslighet

7. VALUTAHANTERING

7.1 ALLMÄNT

Vid transaktioner där betalning ska ske i annan valuta än svenska kronor uppstår en valutarisk. Valutarisken uppstår alltså dels som ett resultat av kommersiella och finansiella in- och utbetalningar som görs i annan valuta än svenska kronor (flödesexponering) men den uppstår även i och med att lån eller placeringar görs i annan valuta än svenska kronor (balansexponering).

Följande poster ingår i flödesexponering:

1. amorteringar
2. räntebetalningar och ränteintäkter
3. övriga in- utbetalningar i annan valuta än svenska kronor.

7.2 KURSSÄKRING, LIMITER

Transaktioner inom regionen i annan valuta än svenska kronor kan kurssäkras av finansfunktionen enligt denna policy.

Valutarisker ska alltid säkras om risken bedöms ha en betydande påverkan på regionens resultat.

Vid upptagande av skuld i annan valuta än SEK skall all valutarisk, såväl nominellt belopp som alla ränteflöden, elimineras.

7.3 SÄKRING AV VALUTARISK

För att eliminera valutarisker i underliggande transaktion får följande användas:

Köp/sälj till avistakurs	Handel till den aktuella valutakursen på marknaden vid omedelbar transaktion.
Valutatermin	Köp och försäljning av valutaterminer i motsvarande valuta som exponering föreligger i. Löptiden på terminen ska matchas mot löptiden på tillgången, skulden eller den framtida transaktionen.
Valutaswap	För valutaswappar gäller samma regler som för valutaterminer

Sammantaget innebär detta att affärsmässig handel med valutor (avista eller termin) i syfte att enbart försöka förbättra finansnettot är otillåten.

Alternativa investeringar - är tillgångar som normalt uppvisar låg korrelation med tillgångsslagen aktier och räntebärande värdepapper. Genom att investera i alternativa placeringar med en låg korrelation till aktier och räntor kan den totala portföljrisken reduceras. Exempel på alternativa investeringar är fastigheter, råvaror, hedgefonder och private equity.

Aktieindexobligation - Obligation som löper utan ränta. Avkastningen bestäms istället av utvecklingen på ett i förväg fastställt index, exempelvis avseende en eller flera aktiemarknader.

Betalningsberedskap – Uttrycks i antal dagar. Beräknas som likvida medel, inklusive outnyttjad avtalad checkräkningskredit och lånelöften, i förhållande till genomsnittlig driftskostnad per dag (= summa utbetalningar per dag räknat som ett genomsnitt de senaste 12 månaderna). Ett mått på hur länge befintliga medel räcker om inga nya medel tillförs.

Blankning - Försäljning av värdepapper som säljaren inte själv äger utan har lånat. Avsikten är att kursen på det lånade värdepappret ska sjunka i värde. Då kan säljaren köpa tillbaka det lånade värdepappret till en lägre kurs och därmed göra en vinst. Blankning är normalt sett förknippat med hög risk.

Derivatinstrument - Ett instrument vars värde baseras på och följer värdet på ett underliggande värdepapper, t ex statsskuldsväxlar eller aktier. Exempel på derivatinstrument är optioner och terminer.

Diskretionär förvaltning - Förvaltaren genomför transaktioner för kunds räkning i den utsträckning och med de begränsningar som fastställts i avtal och fullmakt.

Duration - Kan beskrivas som en obligations vägda genomsnittliga återstående löptid. Måttet beskriver obligationens räntekänslighet, dvs. hur mycket priset på obligationen ändras när räntenivån ändras med en procentenhet. Durationen bestäms av obligationens och kupongernas återstående löptid, kupongernas storlek samt räntenivån. Durationen för en s.k. nollkupongare är lika med dess löptid och för en kupongobligation lägre än dess löptid.

Finansieringsrisk - innebär att medel inte kan lånas upp eller bara till kraftigt ökade kostnader.

Emittent - Utgivare av finansiella instrument.

Exponering - Det värde, uttryckt i kronor eller i procent av den totala portföljen, som förändras p.g.a. förändringar i kursen/räntan på ett värdepapper.

Forward rate agreements (FRA) - Ett terminskontrakt om bestämd ränta som ska betalas eller erhållas på ett framtida specifikt datum.

Hedgefonder - Samlingsnamn på fonder som syftar till att ge en stabil avkastning oavsett utvecklingen på den underliggande marknaden (absolut avkastning). Detta kan ske genom användning av olika strategier och olika typer av finansiella instrument. Hedgefonder har friare placeringsregler än vanliga investeringsfonder.

Index - Mått på en marknads eller delmarknads värde. Benämns även benchmark/jämförelseindex och används som jämförelseobjekt för en portföljs avkastning och utveckling. Benchmark kan vara något specifikt marknadsindex eller kombinationer av index.

Indexcertifikat – börsnoterat värdepapper som är kopplat till ett index. Certifikatets värde styrs av hur index utvecklas. Indexcertifikat saknar kapitalgaranti och innebär en kreditrisk gentemot emittenten.

Inlösenrätter – värdepapper som berättigar till inlösen av aktier i ett företag till bestämd kurs.

Investeringsfond - Fond som förvaltar aktier och andra värdepapper och som administreras av särskilt fondbolag. Fonden ägs av andelsägarna, vilket betyder att förvaltaren inte under några omständigheter kan använda fondens tillgångar för att täcka förluster i förvaltarens verksamhet. En fond som är registrerad i Sverige står under Finansinspektionens tillsyn och följer den svenska fondblagstiftningen. Inom EU finns ett särskilt direktiv som gäller fondverksamhet. Det gör att fondblagstiftningen i de olika EU-länderna i stort överensstämmer. I länder utanför EU kan det dock finnas stora avvikelser i regelverken.

Kapitalbindning – den sammanvägda genomsnittliga återstående löptiden på en låneportfölj.

Konvertibla skuldebrev – av aktiebolag utgivet skuldebrev. Ägaren kan välja att under vissa villkor byta skuldebrevet till aktier i det utgivande bolaget eller få beloppet återbetalt på slutförfallodagen.

Korrelation – samvariation.

Likvida medel - medel på depåkonto, bankräkning (tillgodohavanden på bank) och dagsinlåning. Övrig tidsbunden inlåning hänförs till räntebärande värdepapper.

Likviditet - Kortsiktig betalningsförmåga, det vill säga förmåga att i tid fullgöra sina betalningsförpliktelser. Beräknas som omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder och uttrycks i procent. Även benämning för kassamedel. Mått på omfattningen av handeln, eller omsättningen, i ett instrument eller på en marknad.

Likviditetsrisk - risken att tillgångarna eller kreditramar inte kan omsättas utan kraftig värdeminskning eller i tid för att möta betalningsåtaganden.

Limit - Risknivå som begränsar innehav av finansiella instrument.

Löptid - Den tid som återstår till ett värdepappers förfall.

Marknadsvärde - Värdet av en tillgång (eller portfölj) till kapitalmarknadens rådande prisnivå.

MSCI – Världsindex, utvecklade länder.

Obligation - Skuldebrev med löptid över ett år.

Option - Avtal som ger innehavaren rätten - men inte skyldigheten att köpa (köpoption) eller sälja (säljoption) en viss tillgång till ett förutbestämt pris under en viss förutbestämd tidsperiod. Utfärdaren av optionen har skyldighet att sälja (köpoption) eller köpa (säljoption) tillgången.

OTC-derivat – kontrakt som är skräddarsydda efter kundens önskemål och omfattar vanligtvis instrument och löptider som inte erbjuds på någon börs. Eftersom kontrakten är skräddarsydda och ej clearas via någon clearingorganisation är likviditeten låg.

Placeringshorisont - Den tidsperiod under vilken de förvaltade medlen ska vara investerade.

Private Equity - Private equity är ett samlingsnamn för aktieplaceringar i onoterade (ej börsnoterade) företag som kan befinna sig i olika utvecklingsstadier.

Portfölj - En förmögenhet som är placerad i olika tillgångar.

Rating - Av kreditvärderingsinstitut gjord bedömning av sannolikheten för att en skuld kommer att regleras på överenskommen tidpunkt. Se även bilaga 2.

Ratingkategorier - Se bilaga 2.

Reala räntebärande värdepapper - Med reala räntebärande värdepapper avses obligationer där man, som investerare är garanterad en viss avkastning utöver inflationsutvecklingen.

Refinansieringsrisk - innebär att det i vissa situationer kan vara svårt att till fördelaktiga villkor placera om stora volymer lån.

Riskfri ränta - Den högsta räntan som kan erhållas genom att investera i riskfria tillgångar, räntebärande värdepapper utgivna av staten.

Räntebindning – den sammanvägda genomsnittliga tiden som räntan på ett lån eller placering är fast.

Räntegolv – En begränsning för hur låg avkastningen på en placering kan bli som lägst. För detta betalas en premie.

Ränteswap - Avtal om byte av räntebetalningar från fast till rörlig räntesats och vice versa. Används i syfte att ändra durationen i portföljen på ett kostnadseffektivt sätt.

Ränterisk - Är risken att värdet på räntebärande tillgångar och skulder förändras på ett ofördelaktigt sätt när marknadsräntan ändras.

Räntetak – En begränsning för hur hög den rörliga räntan på ett lån maximalt kan bli. För detta betalas en premie.

Special Purpose Vehicle (SPV) - Ett bolag konstruerat specifikt för en finansiell lösning, ex. att ge ut en obligation.

Strategisk allokering - Anger i vilka tillgångsslag medel får placeras i samt fördelningen mellan tillgångsslagen.

Strukturerade instrument - Instrument konstruerade att följa utvecklingen för en underliggande tillgång, till exempel en aktie, index, råvara, valuta eller dylikt.

Swap - Ett avtal om byte av villkor, exempelvis rörlig ränta mot fast ränta, valuta 1 mot valuta 2 osv.

Taktisk allokering – Anger portföljens fördelning på kort sikt utifrån aktuellt marknadsläge

Teckningsoption - Skuldebrev förenat med optionsrätt till nyteckning.

Teckningsrätt – rätt att teckna aktie i samband med nyemission.

Termin - Ömsesidigt förpliktigande avtal mellan två parter om köp och försäljning av en viss mängd av en viss vara med likvid vid en bestämd framtida tidpunkt. Exempel på sådan termin är aktie-, ränte- och indextermin.

Valutarisk - Valutarisk innebär att en förändring av den svenska kronans kurs gentemot andra valutor påverkar finansnettot negativt. Risker uppstår främst vid placering eller upptagande av lån i utländsk valuta.

En rating är en bedömning av sannolikheten att den kreditriskvärderade skulden kommer att återbetalas inom utsatt tid. Ratingen är avsedd att ge investerare information om låntagares kreditvärdighet. Ur emittentens (låntagarens) perspektiv är rating intressant då de blir bedömda på enhetliga grunder samt för att en bra rating ofta medför en lägre lånekostnad. I Sverige utförs rating främst av Nordisk Rating AB. Internationellt är Moody's och Standard & Poor de största ratinginstituten.

Ratinginstituten Standard & Poor's (S & P's) och Moody's Investors Service Inc (Moody's) klassificering av långfristig upplåning kan illustreras enligt följande:

Rating, S&P	Rating, Moody's	Exempel på emittent (dec 2019)	Tolkning
Investment grade			
AAA	Aaa	Svenska staten, Kommuninvest	Bästa kvalitet. Extremt stark betalningsförmåga
AA (+/flat/-)	Aa (1/2/3)	Handelsbanken, Nordea, Swedbank	Hög kvalitet. Mycket stark betalningsförmåga
A (+/flat/-)	A (1/2/3)	SEB	Stark betalningsförmåga. Viss känslighet för negativa händelser.
BBB (+/flat/-)	Baa (1/2/3)		Adekvat betalningsförmåga
Spekulativ kreditvärdighet			
BB (+/flat/-)	Ba (1/2/3)		Större osäkerhet eller exponering mot ogynnsamma ekonomiska omständigheter
B (+/flat/-)	B (1/2/3)		Stor sårbarhet men kan i dagsläget möta betalningskrav
CCC (+/flat/-)	Caa		Kan ej möta åtaganden eller faran för detta är överhängande
CC	Ca		Med stor sannolikhet betalningsinställelse
C	C		Lägst kreditbetyget. Konkursansökan har inlämnats.
D	D		Konkurs

Ratinginstituten Standard & Poor's (S & P's) och Moody's Investors Service Inc (Moody's) klassificering av kortfristig upplåning kan illustreras enligt följande:

Rating, S&P	Rating, Moody's	Exempel på emittent	Tolkning
A-1+	P-1	Svenska staten, Kommuninvest, Handelsbanken, Nordea, Swedbank	Högst kreditvärdighet
A-1	P-1	SEB	
A-2	P-2		
A-3	P-3		
B	Not prime		
C			
D			Lägst kreditvärdighet

Standard & Poor's har även en nordisk ratingskala, där högst kreditvärdighet benämns K-1.

KONVENTIONER OCH ÖVERENSKOMMELSER

Utgångspunkten är att alla konventioner som Sverige har undertecknat ska betraktas som lika viktiga och därmed ska följas. Utgångspunkten har stöd i FN:s deklaration om mänskliga rättigheter, som poängterar att de mänskliga rättigheterna är universella och odelbara, hänger ihop och inte ska rangordnas inbördes.

Exempel på konventioner och överenskommelser som avses är följande:

- FN Global Compact
- OECD:s riktlinjer för multinationella företag

Mänskliga rättigheter

- FN:s allmänna förklaring om de mänskliga rättigheterna
- FN:s konvention om barnets rättigheter

Arbetsrättsliga frågor

- ILO-konventionerna

Miljö

- Internationella miljökonventioner

Korruption

- FN:s konvention mot korruption

Övriga konventioner

- FN:s konvention om förbud mot användning, lagring, produktion och överföring av antipersonella minor (truppminor) samt om deras förstöring (Ottawa-konventionen)
- FN:s konvention om klustervapen
- Fördraget om ickespridning av kärnvapen
- FN:s konvention om förbud mot kemiska vapen
- FN:s konvention om förbud mot biologiska- och toxinvapen